

ХРИСТИАНСКИ СВѢТЪ

МѢСЕЧНО РЕЛИГИОЗНО СПИСАНИЕ

ГОД. XVII.

АПРИЛЪ, 1908 Г.

БРОЙ 4.

Увѣреностъта за Възкръсението.

Радостъта на Възкръсението е радостъта на живота. Възкръсение то на Исуса Христа отъ мъртвитѣ означава побѣда надъ смъртъта. То означава поражението на смъртъта и откровението на безсмъртието.

Ние обичаме живота. Не можемъ да разберемъ тайната, ала на дѣйствителностъта можемъ да се радваме. Струята на живота тече безспирно изъ день въ день, и когато сме будни и когато спемъ, и тресенето що възбужда, като кръвта буйно тече прѣзъ каналитѣ си и дишането дохожда и отива, е тресене отъ неизказана радостъ.

Мисльта за свършъка на живота пакъ причинява трепетъ. Дѣтето обича живота, ако и да не знае още за факта на смъртъта. Утруденитѣ и обремененитѣ обичатъ живота, даже и когато товариитѣ ги смазватъ до земята. Силниятъ човѣкъ обича живота и тогавъ когато героично се бори да разрѣши проблемитѣ му и да прѣмахне мжнотиитѣ му. Старецътъ обича живота и тогавъ, когато единиятъ му кракъ е, тъй да се каже, въ гроба.

Ала човѣкъ не се задоволява

само съ животъ. Той само си срѣбъва една капка отъ чашата, а душата му копнѣе да пие за всегда отъ източника. Само слабъ лжчъ отъ тази свѣтлина пада на него тукъ, ала той копнѣе за пълния блѣсъкъ на полуденното слънце. Само малка частъ отъ туй добро нѣщо му се дава, ала нищо по малко отъ безкрайната пълнота не може да го задоволи. „Кратъкъ животъ е тукъ нашиятъ дѣлъ“. Кратъкъ, сломенъ, смазанъ; но сѣ пакъ сладъкъ.

Душата е ограничена, притисната отъ всѣкадѣ. Душата мисли, ала просторътъ на мисльта е тъй ограниченъ, щото се угнетява духътъ, който съзчава, че притѣжава крилѣ за най-високи полети. Душата знае, ала само отчасти. Душата вижда, ала мрачково като прѣзъ огледало. Ние сме увѣрени, че има полета на знание простиращи се въ вѣчностъта, до границитѣ на които полета ние сме се само допрели. Душата люби, ала болезненото съзнание, че източникътъ на нейната любовъ никога не е билъ напълно разпечатанъ, създава гладъ за по-богати опитности.

Смъртта очаква всинца ни. Тази сръбриста струя отъ животъ като че ли се изпразнува въ оная черна и бездънна пропасть. Що е тази тайна, що наричаме смъртъ? Отъ начало чловѣцитѣ сж се стараяли да проникнатъ въ тази тайна. Ала и днесъ, както и прѣди шестъ хиляди години, никой не знае, що е смъртъ. Както и да е, то е нѣщо жестоко, кораво и горчиво.

Не е ли дръпването назадъ отъ смъртта знакъ на бесмъртнето? Въ потърсването, що схваща душата до самата черна пропасть нѣма ли загатване за бждащъ животъ? Движението на божеството отвжтрѣ не се ли противи на приближаването на разорителя? Ала това слабо загатване е много тъмно за да задоволи душата.

Каква свѣтлина е хвърлила философията върху този важенъ прѣдметъ? Дружества сж били образувани съ цѣль прилѣжно да изпитатъ тайната на живота и смъртта и тъмнитѣ загатки за едно бждаще състояние, та да достигнатъ, по възможности, до удовлетворително заключение. Ала тѣзи мистериозни дълбини не се удаватъ на нашата философия. Ние имаме немалко умозрѣние, ала просто умозрѣние не е достатъчно. Душата търси солидна основа за своята вѣра и не може да се успокои безъ тази основа. Нека слушаме Тогова, който говори съ власть, който може да покаже, тѣй да се каже, акредитивнитѣ си писма и да докаже Своео учение.

Исусъ Назарянинъ говори съ власть. Той говори за бждащия животъ като човѣкъ, който има опитностъ въ тази тайна. Той идва отъ другия свѣтъ, и Той изяви Своео намѣрение да се върне и приведе Своитѣ послѣдователи при Себе Си. Той илюстрива Своитѣ у-

чения. Той показва Своитѣ акредитивни писма. Той каза: „Азъ съмъ възврасението и живота“, и за да докаже силата на словото си, Той каза на умрѣлия въ гроба: „Лазаре, излѣзъ вѣнъ“. И умрѣлиятъ излѣзе. „Който вѣрва въ Мене, никога нѣма да умре“. Той доказа тази истина, като и самъ възкрѣсна отъ мъртвитѣ. Всичко, що се е говорило и писало за живота и бждащето е като нищо въ сравнение съ това, що Христосъ стори и учи. „Той унищожи смъртта и осия животъ и безсмъртие чрѣзъ евангелието“.

1.

Исусъ Спасъ нашъ възкрѣсна,
Живъ е Сионски Царь;
И на Небе възлѣзна
Надъ всички Господарь.
На ада побѣдителъ
Въ това се Той яви,
И всемогъщъ Спасителъ
На людетѣ Си.

2.

Небесни колесници
Чакатъ за тържество,
И ангели безчетни
Тамъ викатъ наедно:
„Главитѣ си вдигнете,
Небесни вий врата,
И съ радостъ примете
Тозъ Славенъ Царь Христа“.

3.

Кой е той Царь на слава?
Всемогущиятъ Господъ
Той намъ свободно дава
Спасение и животъ.
Той е и славенъ ратникъ
Силенъ и страшенъ въ бранъ,
Князь нинѣ и началникъ
Между небесния станъ.

4.

За насъ еднѣжъ отхвърленъ,
Отъ грѣшнитѣ прѣзрѣнъ,
Отъ грѣшнитѣ осъденъ,

Разпнатъ и умъртвенъ;
Но нинѣ е възкрѣсналъ
Сионскитѣ славенъ Царь
И горѣ е възлѣзналъ,
Надъ всички Господарь.

ВЪЗКРѢСНАЛИЯТЪ ЖИВОТЪ.

Свещеното Писание прѣдставлява човѣка като мъртъвъ въ прѣстѣпления и грѣхове. Неговото възврѣщане отъ това състояние е равносилно съ духовно възкрѣсение. „Съживи и васъ, които бѣхте мъртви въ прѣстѣпления и грѣхове“, казва Павелъ къмъ колосянитѣ. Сжщо и на ефесянитѣ. И пакъ той казва: „И тѣй, ако сте съвъзкрѣснали съ Христа, търсете горнѣото“. Това е възкрѣсналиятъ животъ. Вѣтхото прѣмина. Сърцето е обнoвено, и за туй е промѣнено и течението на живота.

Този животъ отъ гроба на грѣха се осигурява намъ чрѣзъ Исуса Христа, възкрѣсналия Господъ, и нашата способностъ да го поддържа е даръ Божи. То естъ отъ само себе си ние скоро бихме се върнали назадъ въ затвора на грѣха. По благодатъ сме спасени, първо въ новорождението, и винаги отпослѣ сме пазени отъ божествена сила. Не отъ дѣла, да не би да се похвали нѣкой.

Този животъ, произхождайки отъ Бога и продължавайки чрѣзъ Него, трѣба да е хубавъ въ дѣла на любовь. „Въ това се прославя Отецъ Ми, да приносите много плодъ“. Обикновена признателностъ къмъ Бога за нашето избавление отъ виновността, силата и любовта на грѣха прави повелително да Му служимъ съ весело сърце и съ готова душа. Най-краснорѣчивиятъ позивъ къмъ свѣта, за Христа, сж

плодоветѣ на Духа, показвани въ всѣкидневния животъ на Неговитѣ послѣдователи.

Возкрѣсналиятъ животъ трѣба да е търпеливъ въ скърбъ и Христуподобенъ въ день на прѣдизвикателство; въ скърбъ покоренъ, кроткъ; въ радостъ и миръ той помни, че всичко добро е отъ Господа; и въ благоденствие не забравя, че сме само настоятели; въ нещастие показва, че тѣзи страдания само прибавятъ стойностъ на съкровището на небото, гдѣто нито молецъ нито рѣжда разяждатъ, и гдѣто крадци не подкопаватъ, нито крадатъ.

Возкрѣсналиятъ животъ трѣба да стане славенъ типъ и да прѣдставлява перспектива за бѣдѣще блаженство. Волята Божия е небото да почнува на земята и дълго врѣме прѣди смъртта. Царството небесно е вътрѣ въ Васъ, каза Господъ. Возкрѣсналиятъ животъ не трѣба да означава нѣщо по-малко отъ това, че Христосъ управлява сърцето, Господарь на всичко.

„И тѣй, ако сте съвъзкрѣснали съ Христа, търсете горнѣото, дѣто Христосъ сѣдна отдѣсно на Бога. Мислете за горнѣото, а не за земното. Защото умрѣхте, и животътъ ви е скритъ съ Христа въ Бога. Когато Христосъ, животътъ нашъ се яви, тогазъ и вие съ Него ще се явите въ слава“.

ЗА

СЕМЕЙСТВОТО.

Маминѣтъ Великденски кринѣ.

Още отъ м. януари Веселинка бѣше намислила да купи на мама си единъ хубавъ кринѣ за Великденѣ, и всѣка стотинка отъ паритѣ си, що можеше да пощади отъ о-прѣдѣлената за черква и Недѣлно училище сумичка, тя я грижливо туряше настрана за тази цѣль. Ней никогато не ъ се падаха много пари, защото родителитѣ ъ не бѣха богати; тѣй че потрѣбно бѣше тя да почне отрано да пести, ако искаше да изпълни желанието си. Ала това означаваше че тя трѣбваше да практикува немалко себеотрицание. Дори и моливитѣ за училище, що Веселинка всѣкога купуваше съ свои пари трѣбваше да ъ траятъ по дълго врѣме отколкуто бѣха траели по-прѣди; а еолкото за бонбони и плодове, що тя понѣкога купуваше за другарекитѣ си, за тѣхъ сега и дума не можеше и да става.

Разбира се, не бѣше лесно да се слуша да я наричатъ „скѣперница“, ала между мѣжнотинитѣ си Веселинка си наумѣваше, че другитѣ момичета не знаеха обстоятелствата, и за туй негли не трѣбаше да имъ се намира вина, за дѣто мислеха и казваха тази тежка дума. И за свое утѣшение тя правеше кжси обиколки сегизъ тогизъ до цвѣтарницата недалечъ отъ нейната кжща и разгледваше цвѣтята за

да рѣши кое най послѣ да си избере. Г-нѣ Перкинсъ, продавачѣтъ, познаваше родителитѣ ъ много добрѣ и ъ позволяваше когато обича да разгледа цвѣтята. Тя не му обади за намѣрението си, когато почна по-често да го посѣщава; ала, бидѣйки разуменъ човѣкъ, той се усѣти, че тѣзи посѣщения трѣба да иматъ прѣдъ видъ Великденски подарѣкъ; и слѣдъ като искусно успѣ да узнае колко пари имала тя за тази цѣль, той избра много добъръ кринѣ—и внимателно ъ го посочи, като ъ каза, че струва единъ левъ. А Веселинка, разбира се, ни най-малко не подозираше, като се радваше за тази вѣстъ, че кринѣтъ що тя гледаше съ хубавитѣ му миризливи бѣли цвѣтове, струваше въ сжщностъ петъ пѣти повече.

Слѣдъ туй, тѣкмо една седмица прѣди Великденѣ, когато Веселинка приготви паритѣ си и ги уви въ хубава тѣнка хартия, за да ги размѣни за сѣкровището, на което бѣше прѣдала сѣрцето си, случиха се двѣ важни нѣща. Първо, малката ъ братовчедка Даротея дойде да прѣкара у тѣхъ нѣколко врѣме, и Веселинка, която трѣбаше да ъ пригодѣва, не можеше вече да намѣри врѣме да отива въ цвѣтарницата да гледа хубавитѣ цвѣтове на своя кринѣ; и второ, Г-жа Магвайеръ,

перачката, паднала и си счупила крака, та трѣбаше да я заведатъ въ болницата. А тази, както ще видите скоро, бѣше по-важната случка отъ двѣтъ.

Бѣше великиятъ четвъртъкъ, и Веселинка, съ малката Доротея до нея, излѣзе да купи нѣщо за майка си, когато минавайки край вратата на Магвайеровата кѣща, тя видѣ Марийка Магвайерова, нейна връсница. Марийкинитѣ очи бѣха се вачервили отъ плачъ, когато Веселина се спрѣ да попита какво ѝ е, и двѣгодишното дѣте, що Марийка носеше, плачеше и то много жално.

„Наистина, много ни е мѣчно“, г-це Веселинке, „сега като нѣма майка ни“, каза момичето съ хълцание. „Първъ дойде господарѣтъ на кѣщата, послѣ продавачѣтъ на каменни въглища, и сега баща ми въ послѣдната стотинка отъ дома да си купи бира, а малкиятъ Петю не е хапвалъ нищо отъ тази заранъ; азъ пъкъ искамъ да занеса днесъ нѣколко портокала на майка си“, и Марийка горко плачеше. Веселинка погледна замисленото и нажалено лице на дѣтето. Тя знаеше, както знаеха всички, че Патрикъ Магвайеръ иждивявалъ повечето отъ печалбата на жена си на кръчмата, и че ако да не бѣ добрината на приятели, то бѣдната жена и дѣцата ѝ щѣха да ходятъ много по-често гладни. И сега като нѣмало майка имъ, дѣцата щѣли да останатъ лишени отъ най-потрѣбното, ако не се погрижели за тѣхъ добри хора.

Веселинка си помисли за свѣтлия сребъренъ левъ въ джеба си, и лицето ѝ се изчърви. Този левъ би могълъ да помогне много за двѣтъ изгладнѣли дѣца, ако се иждивѣше внимателно! Тя знаеше, че можеше да отиде у дома си да имъ донесе ядене, ала за това се искаше рѣ-

ме, а между това и двѣтъ бѣха гладни и студени. Ами какво ще стане съ мамина кринъ? Веселинка знаеше колко прѣлестенъ щѣше да изгледва кринѣтъ съ бѣлитѣ си цвѣтове, и мисълта да се откаже отъ него бѣше много мѣчителна за нея.

Но сѣ пакъ мама ѝ щѣше да бжде доволна съ по-малкѣтъ подарѣкъ; а не важаха ли тѣзи бѣдни дѣца, чиято майка не бѣше у дома да се грижи за тѣхъ повече прѣдъ Господа отколкото нейното неизпълнено желание!

Съ зачудената Доротея, която вървѣше подирѣ ѝ Веселинка се затече при бакалина и му подаде лева си.

„Моля, дайте ми всичко, що можете за този левъ“, каза тя, запхтенa, безъ да се спре да обмисли думитѣ си. „Това е за двѣ бѣдни дѣца, които не сж закусали, и мисля, че вие ще знаете, що имъ е потрѣбно; и да ми дадете нѣколко хубави портакали за майка имъ, която е въ болницата. И по скоро, моля, защото бързамъ“.

Никога по-прѣди не сж били изпращани отъ бакалница такива нѣща за ядене, каквито се внесоха въ Магвайеровата кѣща оная заранъ; и радостния изразъ по сухото лице на Марийка бѣше достатъчно възнаграждение за немалкото разочарование Веселинкино, когато тя разбра, че прѣмина блѣнѣтъ ѝ за хубавия кринъ, що щѣше да даде като Великденски подарѣкъ на майка си. Наистина нѣколко топли сълзи се събраха мъгливо на очитѣ ѝ, като тя заработи на една корделка за майка си онзи вечеръ; тя смѣло ги обърса и рѣши за винаги да напусне мисълта за изгубения кринъ.

Ала, странно ако и да бѣше, при все че Веселинка не спомена за това на никого, сжщиятъ кринъ, за който бѣше толкова блѣнувала билъ

тайнствено оставенъ дома ѓ срѣщу Великденъ, слѣдъ като си легнали Веселина и Доротея и на него била вързана картичка съ слѣдния надписъ:

„За малкото момиче, което се лиши отъ свое удоволствие за да помогне на други“.

Когато Веселинка слѣзе на Великденъ заранъ съ братовчедката си Доротея и намѣри съкровището си да блѣщи славно на прозореца въ гостоприемната стая, тя го изгледа съ смѣсена радостъ и почита-

ние. Стоенето му тамъ толкова изглеждаше като чудо, щото едва ли можеше да вѣрва на очитѣ си. Веселинка не знаеше, че г-нъ Томсонъ, бакалинътъ и г-нъ Перкинсъ бѣха се срѣцнали и че резултатътъ отъ тази срѣща бѣше Великденската ѓ изненада.

И тъй Веселинка успѣ най послѣ да поднесе хубавия кринъ като Великденски подарѣкъ на майки си.

С. Г. Флоренсъ.

СВЕЩЕНОПРОПОВѢДНИКЪТЪ НА НОВИЯ ВѢКЪ

(Продължение отъ брой 2 и край.)

Единъ блѣжитъ теологъ въ наше врѣме е писалъ двѣ книги—едната: „Евангелие за вѣка на съмнѣние“ и друга: „Евангелие за вѣка на грѣхъ“. Когато се видя съ автора, Д-ръ Ванъ Дайкъ, мисля да му внуша заглавие за трета книга: „Евангелие за вѣка на удоволствие“. Вѣкътъ, въ който живѣемъ би могълъ да се нарѣче вѣкъ на удоволствие. Мисля, че ние живѣемъ въ такъвъ прѣдаденъ на удоволствие свѣтъ, що едва ли се е виждалъ въ историята на човѣчеството. Безъ песимизмъ, можемъ да характеризираме не само нехристиянския, но и голѣма частъ отъ християнския свѣтъ, като „сластолюбивъ и не боголюбивъ.“ Отъ това става явно каква трѣба да е подготовката на свещенослужителството, което трѣба да посрѣща тѣзи сложни проблеми. То трѣба да е подготовено въ великитѣ проблеми на социологията и християнската етика.

Въ единъ черковенъ свѣтъ прѣди нѣколко години се подигналъ го-

лѣмъ споръ по възпитанието на свещенослужителството, и голѣмо обвинение е било нанесено противъ богословскитѣ семинарии, за дѣто не подготвяли студенти по социология и сродни съ нея прѣдмети. На това отговорилъ Докторъ Феарбернъ, директоръ на Мансфилдската колегия, Оксфордъ, който между друго казалъ, какво приличното мѣсто за изучаване на тѣзи прѣдмети било колегията или университета, а не богословскитѣ семинарии; че тѣзи прѣдмети съставляватъ подготвителната дисциплина за богословскитѣ науки. Ние трѣба, обаче, да настояваме щото богословски студенти да бждатъ подготвени по етика и социологични принципи подъ ръководството на онѣзи, които вѣрватъ въ словото на гората и въ етичнитѣ учения на християнството. Има тенденция въ наше врѣме да се отстранява християнството като факторъ въ етиката и да се строятъ етични системи за човѣчеството безъ да се

признава християнството. Ние не вѣрваме да може да се построи етична система, отговаряща на нуждитѣ на вѣка, която да нѣма за своя основа етиката на Свещеното Писание, и за това нашитѣ богословски училища сж най-доброто мѣсто за подготвяне свещенослужители, които трѣба да сж водители на народа по тѣзи прѣдмети.

5. Священнопроповѣдникътъ за новия вѣкъ ще бѣде способенъ администраторъ на черковни работи. Той трѣба да е богословъ, ала той не трѣба да е мечтателъ по проблемитѣ на теологията (богословието.) Той може да е прѣвъзходно ученъ и да върши велика работа по много линии, ала за да бѣде успѣшенъ свещенослужителъ той трѣба да е и дѣловитъ чловѣкъ. Изобщо свещенослужителитѣ не сж се отличаваели по дѣловитата си способностъ. Въ сжщностъ, нашитѣ приятели миряни по навикновение твърдятъ, какво намъ съвършено липсвала тази способностъ. Мисля че тѣ сж май прѣкалили въ това отношение, ала сѣ пакъ остава доволно истина въ това твърдение да ни застави да направимъ една реформа по това.

Въ нашата градска работа, и особено въ нашата мисийска работа, свещенослужителътъ трѣба да е дѣловитъ чловѣкъ. Той трѣба да знае какъ да посрѣща хора, какъ да води дѣловити прѣдприятия, и какъ да посрѣща настанали нужди. Той трѣба да е чловѣкъ способенъ да държи смѣтки и да тегли чекове и да не прави погрѣшки. Отдавна съмъ билъ на мнѣние, че за една частъ отъ подготовката на богословския студентъ е потрѣбно да се държатъ лекции отъ миряне по финанси и дѣловити работи, и по отношение на свещенослужителя къмъ дѣловития свѣтъ.

Тукъ има съвършено ново за подготовка поле, и което вѣрвамъ ще обърне вниманието на църквата прѣзъ идещитѣ години. Такава подготовка е вече почната въ тази семинария.

6. Священнопроповѣдникътъ за новия вѣкъ ще има високъ идеалъ за свещенослужителски успѣхъ. Една отъ погрѣшкитѣ, въ които изпадатъ нашитѣ млади свещенослужители днесъ е тази, че никой не е успѣшенъ, който не е такъвъ въ обыкновения свѣтски смисълъ. Ние сме много наклонни да сочимъ като успѣшни свещенослужители онѣзи, които сж назначени на голѣми църкви или на висши официални постове, или сж си спечелили име за своето учение и похвали отъ човѣцитѣ въ каква да било форма. Това е ослабило живота на мнозина, които инѣкъ биха били много полезни. Младитѣ нѣкакъ си сж дошли да мислятъ, че не сж успѣши, ако не бждатъ произведени, и мнозина сж се увличали въ опасни и криви пжтища за постигане на тази цѣль. „Думата“ производство въ свѣтския ѣ смисълъ не трѣба да има мѣсто въ свещенослужителската номенклатура. Ние искаме да се разбере, че нѣма таланти много високи за най-скромната служба и че най-успѣшнитѣ свещенослужители биватъ често онѣзи, чиито имена никога не сж се чували вънъ отъ маленя кръгъ, въ който тѣ сж живѣли и работили и умрѣли. Спомнявамъ си имена на мжже, които никога не сж били печатани въ енциклопедитѣ за общественитѣ мжже на нашето отечество, прѣдъ които мжже се покланямъ (снемамъ си шапката) съ дълбоко почитание, като най-успѣшнитѣ мжже, що съмъ нѣкога познавалъ. Священнопроповѣдникитѣ за новия вѣкъ трѣба да разбератъ, че едничкото величие, къмъ което трѣба

да ламтятъ, е величието на служението, единичното признаване на служене, отъ което се нуждаемъ е Божието одобрение.

Чухъ прѣди нѣколко години единъ свещенослужителъ, занимаващъ високъ официаленъ постъ, да говори прѣзрително за свещената пѣсенъ

„Направи ме скромень и неизвѣстенъ
Любимъ и хвалимъ само отъ Бога.

Той явно мислѣше, че пѣсенъта би трѣбало да гласи: „Направи ме великъ и добръ извѣстенъ“. Неговата мисль бѣше, че всѣки трѣба да има най-висша амбиция, то естъ амбиция за обществено признаване както и за служене, ала азъ се осмѣлявамъ да внуша, че толкова малцина се молятъ съ молитвата: „Направи ме скромень“, че нѣма опасностъ да бѣде злоупотрѣбена, и за това по-добрѣ е да си стои тъй. Да прѣкара човѣкъ живота си съ най-светия идеалъ за свещенослужителска полезностъ, именно, спасението на човѣци, е достойна за най-висшитѣ аспирации на млади свенослужители и достойно за практиката на онѣзи отъ насъ, които сме стигнали до по-напрѣднали години. Дефиницията на величие отъ Учителя е достатѣчна да задоволи амбицията на свещенопроповѣдника на новия вѣкъ: „Който иска да бѣде великъ между васъ, нека бѣде слуга на всички.“

7. Свещенопроповѣдникътъ за новия вѣкъ трѣба да е мжжъ съ дълбока вѣра.

Тома Карлайлъ, цитирайки Гете въ своята История на Литературата, казва:

„Вѣра и невѣрство сж двѣ противни принципа въ човѣшкото естество. Темата на всичката човѣшка история, до колкото мога да я схвана, е спорътъ между тѣзи два принципа. Всички периоди, въ които прѣобладава вѣрата, въ които тя е

главниятъ елементъ, вдѣхновителниятъ принципъ на дѣйствие, се отличаватъ съ велики, душевъзбудителни, плодовиѣ събития и сж достойни за съвършенъ споменъ. А отъ друга страна, когато невѣрството наддѣлѣе, то онзи вѣкъ бива безплоденъ и сжщински низъкъ; въ който вѣкъ нѣма храна за човѣшкия духъ и никой не може да си набави потрѣбната душевна храна.“

Карлайлъ прибавя: „Това е едно отъ най-добритѣ изрѣчения, що се е нѣкога казвало. Вѣрата се появява въ здрави души, и тя е и знакъ и причина на здрави души. Защото, ако до неигдѣ съмнѣнието да е потрѣбно за да подготви материалъ за обмислюване, то бивавъ сжщностъ само болезнено състояние на интелекта, и посрѣднѣо, ала специалното проучване, което свѣршва съ съмнѣние е съвсѣмъ безразсѣдно. То е състояние на душевентъ параличъ, крайно болезнено душевно състояние, каквото една здрава душа никакъ не може да търпи, и ако не може да стори нѣщо по-добро съ него (съмнѣнието), душата съвършено го напуща. Нѣма полза отъ съмнѣнието, освѣнъ да дава на душата нѣщо върхъ което да работи. И тъй вѣрата е знакъ и причина на душевно здравие, и когато я видимъ въ цѣлъ свѣтъ, можемъ да бждемъ увѣрени, че свѣтътъ е способенъ да каже и да извърши нѣщо“.

Тѣзи цитати сж отъ великитѣ апостоли на литературата—Гете и Карлайлъ. Тѣ сж книжовниятъ изразъ на една истина, що се намира въ цѣлото Свещено Писание, и що трѣба всегда да въодушевява свещенопроповѣдника, истина що дава увѣреностъ и изпѣжда съмнѣнията.

8. Свещенопроповѣдникътъ за новия вѣкъ трѣба да има дълбока симпатия за човѣка. Хорасъ Буш.

нелъ казалъ веднѣжъ: „Който не любичовѣка като човѣкъ, не е достоенъ да бѣде служителъ Христовъ.“

Мнозина сж се опитвали да отговорятъ на въпроса: „Що е първото качество за единъ успѣшенъ служителъ на Евангелието?“ Едини казватъ учение, други логическа сила, други ораторство, ала менъ се струва, че първата характеристика на единъ великъ свещенопроповѣдникъ е спомагателенъ духъ, който обича да помага на мъже и жени, който обикаля съ цѣль добро да струва, комуто случаятъ да стори добро на човѣшко същество е по-скжпоцѣнъ отъ злато и сребро; който притежава това качество не може да не успѣе въ работата си, и тогазъ дори когато му липсватъ много нѣща. Всички други дарби и придобивки, безъ това, не могатъ да го направятъ успѣшенъ. Съ това качество, благословенъ отъ Светия Духъ, той не може да не бѣде успѣшенъ. Който любичовѣка за туй, че е човѣкъ, ще бѣде възлюбенъ отъ човѣцитѣ и ще остави отпечатъка си на тѣхъ не само прѣзъ врѣмето, но и прѣзъ чѣйността.

Тѣзи сж нѣкои отъ характеристики-тѣ на проповѣдника за новия вѣкъ, въ който влазя църквата. Както вече показахъ, той нѣма да бѣде ново явление; той ще бѣде просто развитие отъ сегашния. Мисля, че свещенослужителтъ слѣдъ потдесетъ години ще прилича много на днешния, ще посжпва като него. Той ще разбира движенията на своя вѣкъ и ще бѣде подготвенъ да посрѣща нови нужби. Свещенопроповѣдникътъ отъ двадесетия вѣкъ не трѣба да живѣе въ тринадесетия вѣкъ. Той трѣба да отговаря на изискванията на своето врѣме, и като Давида, „слѣдъ като е служилъ на своя родъ споредъ Божията воля, да заспи.“

Да подготви свещенопроповѣдници, които сж призвани отъ Бога, и отредени отъ църквата за своята висша мисия е работата на тази семинария. *) Ние ще посрѣщнемъ всѣки вѣкъ съ всичката свѣтлина, що дохожда отъ християнската опитностъ, отъ Священото Писание и отъ най врѣлото учение. Може би, че слѣдъ най пълно проучване характеристикитѣ на свещенопроповѣдника за новия вѣкъ, ще узнаемъ, че най добритѣ типове се намиратъ измежду прѣдставителитѣ на примитивната църква и на примитивния методизмъ, и че свещенопроповѣдникътъ за идещитѣ вѣкове не ще бѣде *еволюция* или *революция*, но *възстановление*, и че Иоханъ, и Павелъ, и Златоустъ, и Августинъ, и Лутеръ, и Уесли ще стоятъ като типове на истинския свещенопроповѣдникъ въ всѣки вѣкъ, догдѣто изгрѣе хилядолѣтието.

„Никой да не прѣзира твоята младостъ; но ти бди на върнитѣ образъ въ слово, въ поведение, въ любовь, въ духъ, въ вѣра, въ чистота. Внимавай въ прочитанието, въ наставлението и въ поучението. Не оставяй въ нерадение дарбата, която е въ тебе, която ти се даде чрезъ прочество, съ възлагането на ръцѣ отъ прѣзвитеритѣ. Въ това се поучавай, въ това се занимавай, да бѣде явно на всичкитѣ твоего прѣусрѣване. Внимавай на себе си и на поучението, и стой въ това; защото тѣй като правишъ, и себе си ще спасишъ и тѣзи, които те слушатъ.“ (Тим. 3; 12—16)

„И тѣй зарѣчвамъ ти прѣдъ Бога и Господа Исуса Христа; който ще сѣди живитѣ и мъртвитѣ въ явлението си и въ царуването си. Проповѣдай словото; настоявай на врѣме, обличи, запрѣти, умеди сж всѣко дълготърпение и поучение“ (Тим. 4; 1, 2)

*) Д-ръ Бжцъ, референтътъ, е ректоръ на Богословската семинария, дѣто се е държалъ този рефератъ. (Б. Р.)

Д-ръ Макнажли.

„Елате, виждте мѣстото.“

Матей 12; 6.

Заявлението на нашия Господъ: „И азъ, ако бѣде издигнатъ, ще привлѣка всички човѣци при Себе Си,“ ако и несъмнѣно да намира първоначалното си изпълнение, въ трагедията на кръста, то и второстепенно не по-малко очевидно изпълнение ни се открива въ Неговото възкръсение.

Каква чудесна истина е това възкръсение въ своя фактъ и въ всичкитѣ си свръзки! Добръ ще сторимъ внимателно да разгледаме всичко, що се отнася до възкръсението въ свещеното повѣствование и да се стараемъ да извлечемъ всичкото значение, що то съдържа. Съ тази цѣль нека се спремъ и послушае специално дадената отъ ангелитѣ поканна на Петра и женитѣ: „Елате, виждте мѣстото, дѣто положиха Господа“. Всѣко отъ четиритѣ Евангелия споменува нѣщо за това. Матей и Марко повѣствуватъ поканата, а Лука и Иоанъ разгледването на мѣстото като резултатъ отъ поканата (Мат. 28; 6. Марко 16; 6. Лука 24; 12. Иоан. 20; 5—8); и явно е, че има особена сила въ прѣдставенитѣ отъ прѣглеждане на мѣстото доказателства. Изглежда да има специаленъ аргументъ въ полза на факта на възкръсението въ този позивъ: „Елате, виждте мѣстото, дѣто положиха Господа.“ Гледайте и задоволете се, по-ясно да се каже — че мъртвото тѣло е било тукъ; и сега, не само че нѣма тѣлото, но прѣдъ васъ има положително доказателство, че *то отъ само себе си е изчезнало*, и е живо. Погледнете на тѣзи савани, и съдете относно факта на възкръсението. Последното евангелие е най-подробно и специфично въ описанието си,

а въ него най-ясно изпъкватъ доказателствата.

Общото впечатление и обикновеното тълкуване на езика е, че самиятъ фактъ отъ това дѣто само саванитѣ сж били тамъ, е било доказателство, какво Той билъ погребенъ тамъ, но изчезналъ. Слѣдъ туй порядъчниятъ начинъ по който тѣ били разположени, доказвалъ, че тѣлото не било набързо грабнато. Ако е било откраднато, никакви обвивки не би били оставени; ако ли е било набързо отнето, то отъ страхъ за откриване, всичко оставено би било, въ безпорядкъ. Тукъ, обаче, прѣдъ самия порядкъ на тѣзи останали дрехи е имало доказателство на тишина и явенъ личенъ животъ.

Това е обикновеното тълкуване. Ала ако и да прави това немалко впечатление, ние вѣрваме че има още по-силенъ възгледъ и отъ този. Разгледвайки този прѣдметъ, нека си спомнимъ източния начинъ на погребение.

Източнитѣ не сж обвинявали тѣлото въ широка плащаница, но обвинявали плащаницата стегнато около всичкитѣ части на тѣлото. Тѣй, на примѣръ, когато Лазаръ, по Христова заповѣдъ, излѣзълъ изъ гроба, рацѣтѣ му и нозѣтѣ му биле повити въ саванъ, и лицето му било забрадено съ кърпа, и Исусъ казалъ: „разповийте го“, прѣди на можалъ да си отиде.

Имайки това прѣдъ видъ, ние вѣрваме, какво цѣлѣта на тази частъ на повѣствованието за възкръсението е да ни обадн, че не само Христовитѣ савани били тамъ и разположението имъ показвало порядкъ, ала и нѣщо по-вече и по-добро, че *тѣ още запазвали самиятъ външенъ*

видъ на човѣшко тѣло, безъ човѣшкото тѣло, което не било тамъ.

За потвърждение на това, забѣлѣжете подробното твърдение относно кърпата, че не била сложена наедно съ плащаницитѣ, *но особено свита на едно мѣсто*. (Иоан. 20;7). Като помнимъ казаното за кърпата около Лазаровото лице, двѣ нѣща правятъ впечатление въ това твърдение: първо, че е била „свита“—не *сгната* и сплескана, но „свита“ (това е значението на думата въ оригинала, както се вижда въ (Мат. 27;59, и Лука 23;53), то естѣ тѣй, че да запазва вида на главата.

Второ. тя (кърпата) е била „*особно на едно мѣсто*“, защо такава подробност за такъво малко нѣщо, освѣнъ за да покаже, че тя (кърпата) не само е запазвала формата на главата, безъ послѣдната, но че е била и на естествено мѣсто на главата, на *естественото разстояние* отъ другитѣ савани, съ които сѣ били обвити другитѣ части на тѣлото?

Въ съчувствие и за по-нататъшно потвърждение на този възгледъ е и свързаното съ плащката Мария твърдение (Иоан. 20;12), какво, „като плачеше, надникна“ въ гроба „и вижда два ангела съ бѣли дрехи сѣдали, *единъ отъ кадѣ главата, и единъ отъ кадѣ нозѣтъ*“, тамъ дѣго бѣ лѣжало тѣлото Исусово“. Какъ да познае тя тѣй лесно на коя страна е била главата и на коя но-

зѣтъ съ моменталенъ погледъ, освѣнъ по нѣкакъвъ си, тѣй да се каже осезаемъ признакъ въ изгледа на останалитѣ савани?

По този възгледъ, фактътъ на възкресението не Спасителя, като че ли се е схващалъ много по-ясно отъ умоветѣ на изпитващитѣ ученици, отколкото по обыкновения. Чудното нѣщо, което би имъ се внушило е било това—какъ би могли саванитѣ да прѣдставятъ видъ на човѣшко тѣло, ако дѣйствително не е било обвито въ тѣхъ такова тѣло, и послѣ, какъ би могло тѣлото да ги остави въ такъвъ видъ безъ свръхчовѣшка сила? Това, несъмнѣно, е било силно доказателство, че тамъ е стоело човѣшко тѣло. А пъкъ извѣстно е било, че друго тѣло освѣнъ Исусовото не е било полагано тамъ. Ала това тѣло го нѣмало, и сѣ пакъ вънкашниятъ видъ или изследъ билъ тамъ, и какъ подъ обикновени човѣшки условия, би могли тѣзи кѣсове левено платно да запазятъ вънкашната форма на тѣлото безъ какъвъ да е знакъ на насилство? Този фактъ, съ *такавъ резултатъ*, явно показвалъ *свръхестествена сила*.

„Мѣстото“, съ това тълкуване, изисквало само единъ погледъ, по покана на ангелитѣ, да прѣдстави неуборимо своето убѣждение на смутенитѣ дирители тѣлото на любимия учител; и навѣрно и на сами насъ това доказателство относно централната истина на християнството е много силно.

Невъзможни на гледъ нѣща.

Нѣкои изисквания въ Библията се виждатъ невъзможни за човѣка. Когато Иехова заповѣдалъ на Израилевитѣ синове да вървятъ напредъ, а морето се плескало до нозѣтъ имъ и спирало вървежътъ имъ, заповѣда е изглеждала нелѣпа. Когато той заповѣдалъ на Мойсея да слѣзе въ Египетъ и да избави Израилевитѣ синове отъ робство, работата била невъзможна. Когато Исусъ порж-

чалъ на Своитѣ ученици да отидатъ по всякия свѣтъ и да научатъ всички народи, Той имъ заповѣдалъ да сторятъ това, що тѣ не били въ състояние да сторятъ. Когато той казалъ на младия началникъ: „Иди, продай всичко, що имашъ, и раздай на сиромаситѣ, и ела та Ме послѣдвай“. Той му казалъ да стори нѣщо, което не попадало подъ човѣшката възможностъ. Младиятъ момъкъ ималъ

много имотъ, и Исусъ казалъ: „По-лесно е да мине камила прѣзъ иглени уши, отколкото богатъ да влѣзе въ Божието царство; но сѣ пакъ Той постоянно ги кани да влѣзатъ. Когато Той казалъ на Своитѣ ученици: „Любете враговетѣ си. Добро струвайте на онѣзи, които ви ненавиждатъ“.

„Не се грижете за живота си какво ще ядете, или съ какво ще се облѣчете“. „Не се противете на злото“. Той имъ заповѣдалъ да вършатъ невъзможности. Когато казалъ на човѣка съ изсъхналата ржка: „Простри ржката си“, казалъ му да стори това що, онъ не можалъ да стори.

Ала тѣзи не сж произволни и жестоки изисквания. Ние можемъ собствено да кажемъ, че тѣ сж строго научни. Необходимо е да посрѣщаме и да прѣмахваме прѣпятствия. Богъ запазва велики нѣща за насъ, ала тѣ лежатъ отвѣдъ дълбокитѣ води. Той ни е създалъ за велики работи, по-велики отколкото може да ни прѣдстави нашето въображение; ала между насъ и нашето настѣние има непрѣодолими прѣпятствия. Хората обичатъ лесния пътъ и меката възглавница, ала никой до сега не е стигналъ на небето на охолни цвѣтни легла. Пътятъ къмъ най-доброто и най-възвишеното е грапавъ и стрѣменъ. Който се спира при невъзможности, никога нѣма да стигне обѣщаната земя. Когато професоръ Морсъ се борилъ съ прѣдложението за електрическия телеграфъ, той билъ почти въ челоустатѣ на глада. Той би могълъ да спечели много пари, ако да се билъ задоволилъ да напусне работата си. Ала той като че ли чулъ гласъ отъ небето, що го зовѣлъ къмъ висша мисия, и той си впусналъ прѣзъ Червеното Море на сиромашаята, присмѣха и труда и излѣзълъ на другия брѣгъ и изпѣлъ тържествующата пѣсень, що цѣлъ свѣтъ чулъ. Единъ великъ художникъ ималъ високъ идеалъ за художеството и се стремилъ да го постигне. Той се нуждаелъ отъ пари за да прѣпитава семейството си, ала картинитѣ не се продавали. Публиката не цѣняла работата му. Неговитѣ прия-

тели го молили да напусне мисълта за съвършенство и да рисува за пари; ала той рѣшително отказалъ. Той умрѣлъ въ бѣдностъ и неизвѣстностъ, ала оставилъ на свѣта художно наслѣдство, що струвало повече отъ всичкитѣ милиарди на Рокфелеръ.

Когато Джонъ Бжянъ, авторътъ на безсмъртната алегория—*Плътешественикътъ отъ този свѣтъ до онзи*—постоянствувалъ да проповѣдва евангелието въ едно врѣме, когато не било законно да се проповѣдва евангелието освѣнъ съ разрѣшение на държавната църква, той билъ арестуванъ и хвърленъ въ затвора. Това е било тежкъ жребий. Той билъ готовъ да страда и да умре дори за своитѣ принципи, ала той ималъ и семейство, и особено слѣпа дъщеря, съ чийто животъ била свързана душата му. Мисълта че това бѣдно дѣте щѣло да остане въ осакданостъ и да търпи поношение поради позорътъ на баща си била достатъчна да накара по-слабъ човѣкъ да отстъпи. Ала когато обадили на Бжяна, какво ако се обѣщавалъ да не проповѣдва вече, щѣлъ да бѣде освободенъ, той отговорилъ: „Ако ме пуснете днесъ, утрѣ пакъ ще проповѣдвамъ, и по-скоро ще лежа въ затвора, до като израсте махъ по веждитѣ ми, прѣди да се обѣщая да не проповѣдамъ Евангелието“. Такива може като Бжяна могатъ да вършатъ нагледъ невъзможни нѣща. Този е духътъ, който извоюва свобода за човѣчеството. Този е пътътъ прѣзъ Червеното Море къмъ Обѣщаната Земя.

*
**

Когато Господъ нашъ дойде на свѣта, едно море лѣжеше прѣдъ Него. Той дойде да спаси свѣта. Той дойде да извърши волята на Отца Си. Той не можеше да стори това, безъ да прѣмине прѣзъ Гетсимания и Пилатовото сѣдилище и прѣзъ Голгота въ гроба. И ние, сжщо, трѣба да вършимъ нагледъ невъзможни нѣща, инакъ ще бждемъ поразени. Лесно е да се живѣе на ниско равнище. Лесно е да лежимъ мирни и да оставимъ жесто-

княтъ господаръ да ни управлява. Той може да е немилостивъ, и нашитѣ товари да сж тежки, ала този е пжтътъ, що дава най малкъ отпоръ.

За да влѣземъ въ земята, дѣто тече млѣко и медъ, трѣба да минемъ прѣзъ морето и пустинята. Ала у Бога всичко е възможно.

Карлъ Хуртигъ.

Какъ да посрѣщаме днешнитѣ социални проблеми.

(Продължение отъ брой 2-й и край).

Сега дохождамъ до единъ пунктъ въ своя рефератъ, що образува сгоденъ прѣходъ къмъ другата частъ на моя прѣдметъ—*какъ могатъ да се посрѣщнатъ социалнитѣ проблеми.*

Първото нѣщо що трѣба да се стори по това е да бждатъ заставени хората, особено висшитѣ класи, *да разбератъ, че има социаленъ въпросъ и че този въпросъ трѣба да се разрѣши.* Мнозина още не разбиратъ ясно това, и може би този да е случаятъ съ висшитѣ класи; тѣ не знаятъ какъ се прѣкарва животътъ въ квартиритѣ на работниците; и което ако не е видѣло, сърце не може да го разбере. Ала ако трѣба да се отвори пжтъ къмъ мирно и щастливо разрѣшение на социалната проблема, то трѣба да се събуди съвѣстътъ специално на висшитѣ класи, да се повлияе на волята имъ, тъй че да се дойде до по-добро схващане и разбиране състоянието и нуждитѣ на работнитѣ класи.

Ала това е само началото. Остава още рѣшението на проблемата.

Това, обаче, не е невъзможно. Рѣшението е вече дадено, само да искаме да го видимъ и да го използваме. Христосъ, когото човѣци тъй често (много често и погрѣшно) сж наричали най-великиятъ социалистъ, ни е далъ планъ за разрѣшаване социалната проблема на нашия вѣкъ. Той е ималъ социална програма, и е показалъ чрѣзъ Своя животъ и уче-

ние какъ трѣба да се потушатъ социалнитѣ неправди и разногласия.

Нека вземемъ въпроса на разрѣдѣляне на капитала или имуществото, що социализмътъ има въ програмата си. Христосъ е прѣпоръчалъ сжщото нѣщо, ала не на сжщитѣ основания и съ сжщитѣ срѣдства, що прѣпоръчватъ сегашнитѣ социалисти. Той е зановѣдалъ на богатитѣ да не бждатъ алчни или подли, но да бждатъ великодушни и милостиви, и да сподѣлятъ своето богатство. Разпрѣдѣлението на богатството, що Христосъ е съвѣтвалъ, е било основано на спасението. Когато митарътъ билъ спасенъ, той раздавалъ половината отъ имота си на сиромаситѣ, и когато човѣкътъ, който живѣлъ по гробищата, билъ освободенъ отъ злитѣ духове, той въ сжщото врѣме придобилъ и способността си да работи, и съ нея възможността да промислюва за себе си и семейството си.

Христосъ ни е далъ и наставление какво и какъ напълно да разрѣшимъ проблемата за сиромашията (бѣдността). Той прѣмахналъ главнитѣ прѣчки на бѣдността, порока, прѣстѣпността и болестта. Той възвърналъ много разтѣлни и неморални членове на обществото въ нормаленъ животъ, като имъ далъ спасение. Той освободилъ земята отъ тиранския и грабителски митаръ, като му далъ спасение. Той избавилъ обществото отъ „жената, която бѣше грѣшница“, като ѝ далъ спасение.

Годѣма и тежка е сиромашията въ нашитѣ градове, и трудна за подобрене, особено когато е изцѣло и отчасти само-причинена. Кой не копнѣе за намаление-то на това зло? Самитѣ сиромаси, разбира се, копнѣятъ за това, и всѣки истински приятелъ на човѣчеството желае това. Ала благоденствието, що желае не може да се постигне съ насилие и неправда, но съ спасението на *индивида* чрѣзъ вѣра въ Исуса Христа.

Христосъ е рѣшилъ и въпроса за различията по положение, и Той е отворилъ пътъ за избѣгване това зло члѣзъ Своето учение и Своя животъ. Величественъ, чистъ и благороденъ шо бѣ Христосъ. Той сѣ пакъ не е странилъ отъ народнитѣ маси. Той не е употребявалъ Своето прѣвѣзходство за да докарва други въ подчинение и унижение, ала е ползувалъ народа между който е живѣлъ, тѣй че да го издигне. „Азъ съмъ между васъ като единъ който слугува“, обяснилъ Той и заявилъ, че най-великъ е този, който е слуга на всички.

О, да искахме споредъ способността си да туримъ въ дѣйствиe Христовата социална програм! Твърдѣ скоро щѣше да се прѣмахне пропастьта между разнитѣ класи, и сжществуващата наредба щѣше да изчезне.

Да, Христосъ е нашата надежда. Той е Спасителъ на народа; социалниятъ реформаторъ на вѣка. Нему ще приложимъ думитѣ, шо единъжъ скърбно, ако и надежно казалъ единъ шведски кралъ за едно златовласо момче: „Ille faciet (Той ще го извърши)“. „Той ще го извърши“, казалъ той, и пророчеството се изпълнило отъ „русиятъ сѣверенъ кралъ герой“. Братия, Христосъ ще го извърши, и Той е вече почналъ Своето дѣло, и за на-прѣдъ Христосъ ще застави днешнитѣ социални реформатори да изповѣдатъ това, шо нѣкой си е казалъ за себе си въ слѣдния стихъ:

„Съкровището на живота търсихъ
На всѣка врата ходихъ и просихъ
Утѣха и видѣлиа прѣзъ тъмната си нощъ.
Само на Твоята врата не искахъ да застаа:
А пъкъ само чрѣзъ Тебе.
Огрѣ оная видѣлиа пътя на живота ми“.

Нѣмаме ли като християни да изпълнимъ нѣкоя цѣль? Не можемъ ли по нѣкакъвъ дѣятеленъ начинъ да помогнемъ за разрѣшеннето на този важенъ въпросъ? Навѣрно и ние имаме свои длѣжности, които ще спомена съ нѣколко думи.

1. Прѣди всичко ние трѣба добрѣ *разберемъ* работника и работнишкитѣ класи, не само теоритично, чрѣзъ четене литературата по този прѣдметъ, но и практично, чрѣзъ лично съприкосновение съ работника въ всѣкидневния му животъ и призвание. Навѣрно по този начинъ по-ясно ще разберемъ, че работникътъ е много по-добрѣ отколкото е билъ прѣд-ставенъ отъ печата, или отколкото изглежда, когато участвува въ демонстрации и конгреси. Има нѣщо трогателно въ силното му другарско чувство, въ грижата за дѣцата му, за поколението, което трѣба да върви по пътя, дѣто сж паднали бацитѣ. Ако ние християни разбираме работника, щѣхме да го любимъ въцѣлки всичкитѣ му погрѣшки.

2. Ала разбирането на работника не е всичко. Разрѣшението на този великъ въпросъ изисква нѣщо повече отъ изрази на симпатия отъ топло сърце. То изисква нераздѣлното влияние на християнина върху политическия, индустриалния и гражданския животъ. Ние сме призвани и избрани да положимъ печата на християнството на тѣзи отдѣли на живота, тѣй че да се прѣмахнатъ социалнитѣ злини, правосъдие да се раздава, братство да се упражнява и да се правятъ закони основани на любящата Христова заповѣдъ.

Ние можемъ и трѣба всички да сме едногласни въ това. Ние можемъ топло и весело да изказваме своитѣ възгледи, и на урнитѣ да гласуваме за онзи човѣкъ, който ще посвети енергиитѣ си за спасение на низкостоящитѣ. Едва ли върва нѣкой отъ насъ въ бъдащата социалистическа държава, и никой отъ насъ не ще се присѣдени къмъ тѣхъ. При все това ние ще бждемъ справедливи къмъ тѣхъ, като санкционираме тѣхното осжждане на сегашната социална система, и дори когато нашитѣ цѣли не съотвѣт-

ствуватъ на тѣхнитѣ, нашитѣ пѣтища ще бждатъ успоредни прѣзъ по-голѣмата частъ на нашего напредователно пътуване.

Но и азъ вѣрвамъ въ едно бждаще—бждащото съ Иуса Христа—свѣтло съ правда и сгрѣвано отъ братска любовь. Ала това може да се осмислени само съ Христовия духъ, чрѣзъ който се учимъ да казваме отъ сърце: *всичко мое е твое*, и не само да се придържаме о противното заявление: *всичко твое е мое*.

Може би нѣкои да кажатъ, какво тѣзи мои мисли сж утопични, безполезни за всѣкидневния животъ; че тѣ сж *fata morgana*, единъ видъ миражъ, що омайва очитѣ на утрудения въ пустинята пѣтникъ. Що отъ това? Въ всѣки случай фактъ е, че у Бога нищо не е невъзможно, и че империтѣ на този свѣтъ единъ день ще принадлежатъ на Христа. За това, и съ разума и сърцето си и като работимъ и когато се покланяме на Бога да казваме второто прошение на Господнята

молитва: „Отче нашъ който си на небеса . . . да дойде царството Твое“.

Въ тази молитва намиратъ достатъченъ изразъ копнѣжитѣ на човѣчеството за побѣдата на доброто на земята, и успѣха въ общанието за изпълнението му въ наше врѣме. И това прошение ще бжде услишана, ко и да се казва въ самотия като тихия звонъ на свѣтлитѣ звънци; за които говори В. Ридбергъ въ славната си поема: „Звънциѣ“. Нашитѣ сърца биятъ въ хармония съ онзи пасажъ въ поемата, що описва коннежа на расата за по-добри врѣмена.

„Копнѣе той съ пламено желание да тър-
жествува онзи часъ,
Богато земнитѣ пѣмена ще съставятъ
братски съюзъ;
Да възвѣсти на свѣта благата вѣстъ,
Ето! Земята е станала царство Божие! Ето,
човѣчеството е намѣрило Бога!“

Къмъ това се ние стремимъ; за това и ние работимъ.

ВѢЧНОСТЪ,

О вѣчностъ! вѣчностъ! ти, която нѣмашъ край. Кой умъ ще изобрази, кой езикъ ще изясни твоята безпрѣдѣлностъ! Нашиятъ животъ, сравненъ съ безконечната вѣчностъ, ще ни се прѣдстави като капка въ море. Врѣмениятъ този животъ, сравненъ съ вѣчността, е нищо, даже по-малко и отъ нищо; хиляди и милиони години потѣватъ въ безконечната вѣчностъ, както дъждовнитѣ капки въ океана. Едни отъ насъ заминаватъ отъ туеъ и отиватъ тамъ, дѣто ще живѣятъ и се радватъ вѣчно прѣдъ лицето Господне, царството на Когото не ще има край, а други горятъ въ ада и не изгарятъ во вѣки. При ние това ние, лекомисленитѣ, съвсѣмъ малко мислимъ за бждащия безко-

неченъ животъ. Така малко и тѣй рѣдко, че на нѣкои отъ насъ и на умъ имъ не дохожда, макаръ и за една минута, да се поспратъ на този отъ велика важностъ въпросъ: какво ни очаква въ вѣчността? Да, това не е мечта, а самата истина.

Не така живѣха светитѣ хора, съвсѣмъ не тѣй, както ние сега живѣемъ. Пророкъ Давидъ се провиква къмъ Господа:

„Настрѣхна снагата ми отъ
Твоя страхъ

И отъ съдбитѣ Ти се уплашихъ.
Сълзи катъ потокъ текатъ
изъ очитѣ ми.

Денемъ и ношемъ стена,
Въ вечеръ и въ утро азъ
викахъ къмъ Тебе“.

(Псал. 119; ст. 120 и 136).

О вѣчностъ! вѣчностъ! ако тъй грозна изглеждашъ ти за праведнитѣ, колко повече насъ би трѣбало да ни докарва въ страхъ и ужасъ най-малкото за тебе помислюване. Но намъ не ни остава врѣме да мислимъ за тебе: днешната суета напълно ни занимава и ние не сме свободни за тебе да мислимъ. Единъ отъ насъ си купилъ земя и трѣбало да отиде да я види. Другъ си купилъ петъ чифта волове и трѣгналъ да ги опитва. Трети казва: „Азъ се оженихъ и сега ми е съвсѣмъ невъзможно“ (Лука XIV; 18, 19 и 30). И така, всички сж заняти съ своитѣ работи и никой нѣма врѣме да мисли за вѣчността. Безразлично дали имаме свободно врѣме или не, ние трѣба да мислимъ за вѣчността: тя очаква всѣкого отъ насъ, тя иска съ гресни прѣдизвѣстия неумолимата Божия справедливостъ или съ най-радостни явления Неговата неопразима благодѣтелство. Горко на тѣзи, които не обичатъ да мислятъ сега за вѣчността, а продължаватъ да оскърбяватъ Бога съ своитѣ дѣла, като тъпчатъ Неговитѣ заповѣди! Въ послѣдния день на вѣчността тѣ ще понесатъ тежкото наказание; тогава всѣко желание за покаяние ще бѣде закъснѣло и неизпълнимо.

О вѣчностъ! вѣчностъ!

Бѣденъ труженикъ ли си ти или богатъ робъ на житейската суета — все едно; но ти мислилъ ли си за това, което те очаква въ нескончаемата вѣчностъ? Или ти, о братко мой, мислишъ, че тебе и твоего поколение нѣма да ги постигне зло? Ако е така, ти още не знаешъ колко е стрѣменъ пжтя, въ ойто сега вървишъ, не знаешъ, че той води къмъ погибелъ и, че нговиятъ край се свършва въ ада. Не си ли казвашъ ти, че си най-злочестия човѣкъ, че си подобенъ на онии,

който е прѣкаралъ цѣлия си животъ безгрижно, а послѣ въ мжки; тѣ молилъ отца Авраама за помощъ, но му било казано, че велика пропастъ е утвърдена между праведной и грѣшнитѣ и никой не може да я прѣстѣпи.

Събратъ—грѣшникъ, докато си още въ свѣта, помисли за това, че ако ние попаднемъ въ това мѣсто, дѣто, както е казано: трепеть и мжки ще ни обзематъ и ако ние бихме седѣли тамъ въ редоветѣ, дѣто червеятъ не умира и огньтъ не угасва, то не ще ли си кажемъ: „пó-хубаво би било за насъ, ако не живѣехме на земята“. Страшенъ е гнѣва на Този, който ще някаже противниците си вѣчно, безъ край. „Страшно е да попадне нѣкой въ ржцѣтъ на Бога Живаго.“ (Посл. Евр. 10:31).

Напрасно хората говорятъ за висши пориви, за безконечнитѣ стремежи на човѣшката природа. Тѣзи пориви и стремежи ще умратъ скоро, ако въ тѣхъ нѣма вѣчностъ, подобни на растение, което умира безъ въздухъ и ясно небе. Вслушайте се въ този вѣченъ напѣвъ „Суета на суети“, който се раздава въ вашитѣ уши, като звонъ за погрѣбение, и заронва въ вашата душа печалната нота на сломения ви духъ. Вие виждате, че всичко пó хубаво е разбито, че правото се тъпчи, че скромността се прѣзира, че на любовта гледатъ като на проста химера и най-послѣ, че човѣчеството се изтощава въ вѣченъ трудъ: всичко това ще се поднови въ вѣчността отъ Създателя.

Боже мой, Боже мой, какъ е страшна Твоята вѣчностъ! а ние грѣшнитѣ, които тя нѣма да отмени, съвсѣмъ малко за нея мислимъ. О жестокостъ на вѣчнитѣ мжки! срѣдъ васъ минутитѣ ще ни се сторятъ за години, а вѣковетѣ—за хиляди

години. Ще изминатъ милиони вѣ-
кове, а вѣчността нѣма да се на-
мали нито единъ мигъ. Плачъ и
скърцане съ жбѣи ще се раздаватъ
вѣчно.

Ако ти, братко, още не си мис-
лилъ за вѣчността, побързай да
помислишъ, защото животътъ е не-
опредѣленъ, днесъ сме въ свѣта, а
утрѣ незнаемъ дали ще ни има.

Молитва. Господи, Боже нашъ, къмъ Тебѣ
въздигаме ний рцѣтъ си и съ чисти скръшени
сърца молимъ вразуми ни и настави въ пътя на
истината. Изправи и смекчи жестокостта на наши-
тъ сърца и налари ни съ непрѣодолимо желание
да се стремимъ къмъ блажената вѣчностъ. Научи
ни, Господи, да бодърствуваме и безъ умора да
вървимъ въ пътя, който води въ Твоята небесна
обителъ.

Днешната съетностъ ни е приковала къмъ свѣта;
но, Ти Господи, съ Своето велико милосърдие, прѣ-
създай нашитъ умове и сърцата наши, та като се
вгледаме въ Твоя кръстъ на който съ Твоята кръвъ
е написано нашето спасение, да се смиримъ и бж-
демъ послушни на Твоитѣ заповѣди. Аминъ

Прѣвелъ съ руски .:

БОЖИЕТО ДѢЛО

ВЪ РАЗНИ СТРАНИ.

Всесвѣтски мисии.

Слѣдната интересна статистика що зае-
маме изъ „The Christian Advocate“, глав-
ниятъ органъ на Методистката Еписко-
пална Църква въ Ню Йоркъ, включаватъ
само мисиитѣ, въ нехристиянски и непро-
тестантски народи, и изоставя работата,
що се върши въ неколколишка Европа;
статистиката включаватъ работа, вършена
между индийци, китайци, японци въ Съе-
диненитѣ Щати и въ земена почти всецѣло
отъ годишни рапорти. Таблицитѣ за 1907
год. обирѣчатъ работата на тридесетъ и
три съ отличителни имена американски
мисионерски дружества, и на „други“ без-
именни, осемнадесетъ и на „други“ бри-
тански дружества, деветъ и „друга“ гер-
мански, Парижкото, Швейцарското, Ни-
дерландското, Скандинавското дружества
и австралийскитѣ Методистки дружества, и
дружествата въ Африка, Азия и въ остро-
вите, и пр. Всичкитѣ тѣзи шестдесетъ и
петъ и повече дружества иматъ приходъ
112.298,400 лева събирани отъ църковни
членове поддържащи рѣченитѣ дружества
въ респективнитѣ страни, дѣто сж орга-
низирани, и 17,419,600 лева отъ мисии-
скитѣ полета. Всичкитѣ тѣзи мисионерски
дружества поддържатъ 5735 ржкополо-
жени мисионери, 2802 миряни и 9962

жени — всичко 18,499 чуждестранни
мисионери; 5273 ржкоположени туземни
мисионери, съ 95,876 туземни помощници,
всичко 114,375 работници, които слу-
жатъ на 40,535 главни и второстепенни
станции. Числото причастници или пълни
членове е 1,815,450, освѣтъ 113.000
членове подъ изиитѣ на Методистката Епис-
копална Църква, съ 4,351,838 туземни
привърженици, а прибавленията прѣвъ ми-
налата година сж били 141,127. Недѣл-
ни училища 29.868 съ 1,304,905 ученици.

Американскитѣ мисионерски дружества
показватъ 47,293,165 лева приходъ и
5,769,370 лева отъ мисииски полета, 1911
ржкоположени мисионери, 5909 чужде-
странни мисионери всичко, 2312 ржко-
положени туземци, 26.760 туземни помощ-
ници, 12,817 главни и второстепенни стан-
ции, 545,180 причастници, 63.916 при-
бавени прѣвъ годината, 1,286,259 туземни
привърженици, и 8955 Недѣлни учили-
ща съ 344,213 ученици.

„И Духътъ и невѣстата казватъ „Ела“,
и който е жеденъ, нека дойде, и който
ище, нека земе даромъ водата на живота.“
(Откр. 22; 17).

Хавайската мисия.

Третото годишно събрание на Хавайската мисия на Методистката Епископална Църква се държало въ Хонолулу, отъ 16 до 20 януарий (н. с.) тази година.

Въ срѣда на 16 януарий се събрали работниците отъ разнитѣ станции на мисията въ Първата Църква за произвеждане прѣдварителни изпити и за друга работа. Слѣдъ пладнѣ била държана бесѣда за въ полза на Източнитѣ братия, върху пастирска работа, и прѣзъ сесията всѣки слѣдъ обѣдъ се разисквали разни фази на работата; тѣзи разисквания сж били полезни за оиѣзи съ ограничена опитностъ и дори за всички присѣтствуващи.

Вечерята Епископъ Муръ говорилъ на говорящитѣ английски върху: „Наврѣмenna бесѣда върху врѣмето.“ На слѣдния понедѣльникъ той държалъ скаската си върху: „Морската битка при Чемуло“, която сказка е била най-добрата, що се е държала въ Хснолулу.

Рапортътъ на Надзирателя Джонъ Валманъ билъ твърдѣ интересенъ и съдържалъ много насърчителни данни. Сега се върши работа въ нѣколко острова на четири езика, именно: японски, корейски, филипински и английски. Въ всѣки отдѣлъ е имало бѣлѣжитѣ успѣхъ прѣзъ миналата година. Църковното членство е 1,255 едно увеличение съ 261, и това, въпрѣки факта, че прѣзъ годивната и американци и източни сж се прѣмѣстили на главната суша. Има тридесетъ и три Недѣлни училища съ повече отъ 1500 членове и нѣколко Елвортски Младежки и Дѣтски Дружени, които вършатъ много добра работа. Притежаваме седемнадесетъ църкви и седемъ пастирски домове, които заедно съ училищнитѣ ни здания и главното здание струватъ 300,000 лева. Нашитѣ имущества сж свободни отъ дългъ, освѣнъ главното ни здание, но и този ни дългъ се изплаща отъ Мисонерското Дру-

жество. Рапортитѣ отбѣлѣзватъ добъръ успѣхъ по самоиздържане и по събиране пари за разнитѣ благодѣтелни цѣли на църквата. Имаме и дневни и вечерни училища, и повечето работа въ тѣзи училища се върши драговошно отъ страна на анлогласнитѣ и сжщо и на източнитѣ, които сж станали способни за тази работа вслѣдствие на нашитѣ трудове. Корейското Дневно Училище въ Хонолулу заслужа да се спомене. То е било наскоро припознато отъ властитѣ за частно правителствено училище и впоследствие отъ него често се искатъ прѣводачи за сѣдилицата и за други цѣли. Това заведение биде основано прѣди двѣ години отъ надзирателя Валманъ, подъ наставлението на Епископъ Хамилтонъ, и до сега е било поддържано безъ изживение отъ страна на Мисонерското Дружество. Отъ записанитѣ 46 момчета, шестъ се приготвяватъ за мисийска работа, а много други за учители прѣводачи между своитѣ люде.

Мисията издава и поддържа два религиозни вѣстника, единиятъ на японски и другиятъ на корейски езикъ.

Г-жа М. С. Макъ, надзирателка на дѣвическо училище за японки и корейки, което се поддържа отъ Женското Мисонерско Дружество, чете интересенъ рапортъ за това учебно заведение. Работата въ Хавайската мисия е отъ голѣма важностъ. Прѣобладаващото население състои главно отъ монголци и дори отъ имигранти отъ всички части на свѣта, които дохождатъ тукъ безъ християнска религия и търсятъ отъ насъ пжтя на спасението. Съ гражданството, що добиваатъ тукъ, тѣмъ е потребно и евангелието. Както и въ други полета, случаи за работа сж неограничени. Нуждаемъ се и отъ работници и отъ пари. Или елате или проводете. Помогнете сега.

*
*
*

Всичка Корея за Христа.

„Треннахъ отъ прѣголтѣма радость“, казва Епископъ Кранстонъ, „когато Бордътъ за Чуждестранни Мисии направи позивъ за 500,000 лева отъ специални подаяния за подкрѣпяне нашитѣ мисии въ Корея. Епископъ Харисъ още моли съ всичката жаркостъ на своето симпатично естество за потрѣбната помощъ. Съ него ние видѣхме славната заря на новия день въ Корея въ онова чудесно съживяване, що повтори чудесата на Петдесетницата. Обикновено нечувствуваната нужда на несъбуденъ народъ е правила позивъ на Христовата Църква; ала сега слушаме вика на милиони, които чувсвуватъ нуждата си и съ сълзи прѣдъ Бога и Неговата

църква очакватъ помощъ. Що ще стане съ насъ, ако слѣдъ като сме възбудили тѣхнитѣ надежди, ние само дразнимъ тѣхния гладъ съ видѣния за хлѣбъ, що не могатъ да зематъ! Църквата трѣба да обърне внимание на блажения и вдъхващия страхопочитание вика. Съ всички срѣдства, съ които разполагаме нека разгласимъ този вика на всѣкадѣ изъ тази пълна съ изобилне земя (С. Щ. на Америка).

Да скратимъ работата си! Че коя провинция съ нейнитѣ хилядни множества да оставимъ на бѣсоветѣ, що сж я мчили толкова дълго врѣме? Ни една! Хлѣбътъ на живота за всички гладни, и всички Корея за Христа!

ЗА ЕКВЕРТСКИТЕ

ДРУЖИНИ.

Епископъ В. Ф. Макдауелъ.

Единството на Живота

Ние сѣ мислимъ за онзи съвършенъ животъ сравнявайки и *контрастирайки* (изтъквайки противоположността) го съ нашия. Ние сме пълни съ противорѣчия. Нашиятъ Учителъ е билъ съвършено свободенъ отъ тѣхъ. Въ Негова животъ не е имало етични разцѣпления, погрѣшки и прѣчупване. Напълно съгласенъ е билъ съ Себе Си. Не е имало пропастъ между поклонение и работа, между говоръ и практика, между знание и поведение, между видѣние и побѣда, намѣрение и извършване, между първата часть на живота и последната. Ние, въ най-добритѣ и искренитѣ си моменти, болѣзнено съзнаваме липсата на единството въ живота. Молимъ се за покриването на тѣзи пропаста въ живота.

Единство се добива само чрѣзъ обличане Христа, тъй че Той да се образува въ насъ. На младостта Той прави върхъвенъ позивъ да поправятъ линията на поведението въ живота си, да дадатъ на живота въ самото му начало посоката, що трѣба да пази до край, тъй че последната часть на живота благородно да изпълни плана на първата. Една отъ най-горестнитѣ трагедии на живота е тази, младостта да се прѣкара тъй, че да изисква старостъ съ покаятелни усилия, които да направятъ умилювание, тъй да се каже, за безумието и нечестие на младостта. Дайте на живота въ началото му насоката, що бяхте желали да поддържате до края на живота. Това не допуска

прѣчуване въ срѣдата и горестъ на края.

Когато Съръ Филипъ Сидне билъ момче, той писалъ на брата си: „Ако има добри войни, ще участвувамъ въ тѣхъ“. Всичкиятъ му по-сетнѣшенъ животъ билъ вкорененъ въ това намѣрение. Единъ младъ адвокатъ пътувайки по рѣката Мисисипи, вижда да се продаватъ като роби нѣколко млади негърки и тихо заявява: „Велики Боже, ако нѣкога ми се падне случай да нанесе ударъ на това зло, ще му нанесе силенъ ударъ“. Линконовата Прокламация за Еманципиране на Рабитѣ въ Съединенитѣ Държави е била по сжщата посока, само че съ нея Линконъ отиде много по-далечъ. Сесилъ Родзъ, Оксфорски студентъ, търсейки поправление на здравето си въ Южна Африка, блѣнувалъ да подари една империя на покойната Кралица Виктория. Всичкиятъ му по-сетнѣшенъ животъ се е базиралъ на това, и е билъ съгласенъ съ това му намѣрение.

На дванадесетъ годишната си възраст,

единъ юноша говорилъ за работата на Отца Си. Виждате пътятъ къмъ който е отправено лицето Му. Слѣдъ като изтичатъ годинитѣ, Той изговаря други думи: „Трѣба да свърша“. Отецъ Ми работи и азъ работя“, „Не моята воля, но Твоята“. Линията на живота Му е непрекъсната, посоката Му неизмѣнена, проектираната Му ефикасность се увеличава до денъ днешенъ. На края Той е можалъ съ повѣрение да каже: „Свършихъ го“. Животътъ отъ начало до край като цѣла безъ ржбъ върхна дреха.

Това е нашиятъ урокъ за прѣзъ живота. Ние трѣба да дадемъ на живота въ началото му посоката що той трѣба да държи до края. Ако има добри войни за човѣчеството нека участвуваме въ тѣхъ. Въ млади години, зрѣла възраст и въ старостъ ние трѣба да вършимъ работата на Отца си. Тогазъ прѣзъ бързитѣ години на живота, животътъ ще бѣде сѣ добъръ, и „най-доброто ще бѣде сѣ за напредъ“.

Годишнината на Епвортския Сюзъ.

Скоро ще настане врѣме да се тържествува годишнината на организацията на Епвортския Сюзъ. Не забравяйте датата 4|17 май. т. г. Нека всѣка Дружина въ България нареди специална служба за оная дата.

Наредете най-добра служба. Добрѣ наредена служба по случай годишнината може да има голѣми стойностъ за живота на вашата Дружина.

Пригответе се рано. Религиозниятъ отдѣлъ трѣба да има грижата за нужнитѣ разпореждания. Като опѣтане за програма може да послужи слѣдното. Заравъта проповѣдь за младитѣ отъ пастиря, а на вечернята служба да участвуватъ нѣколко членове на Дружината. Вечерътъ рѣчиътъ да бѣдатъ къси. Да се говори вѣщо върху разни теми по работата на Епвортскитѣ Дружини. Нека единъ рѣкаже за

организирането на вашата мѣстна Дружина. Другъ може да разкаже що върши Епвортскиятъ Сюзъ въ България, и най-послѣдниятъ говорителъ може да разправя що върши Сюза въ други части на свѣга (За свѣдения виждте Epworth Herald). Или пъкъ може да се даде кратка симпозиа по работата на отдѣлитѣ на Епвортскитѣ Дружини.

Краткитѣ рѣчи да се послѣдуватъ отъ добри и живи свещени пѣсни. Почнете наврѣмъ и свършете тъкмо на врѣмѣ. Така наредена и извършена службата ще бѣде навѣрно интересна и назидателна. Слѣдъ като се извърши тази служба, моля да изпратите отчетъ за нея на секретарката на Епвортското Главно Насогаствство.